

Către: Vadim BRÎNZAN
Ministrul Economiei Și Infrastructurii

Către: Georgeta MÎNCU
Ministru al Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului

Nr. 46 din 1 august 2019

Ref.: Regimul juridic al deșeurilor rezultate din prelucrarea mărfurilor în regimul vamal de perfecționare activă

Stimată Doamnă Ministru,

Vă salutăm din numele Asociației Patronale „Camera de Comerț Americană din Moldova” (în continuare „AmCham Moldova”).

Prin prezenta, solicităm respectuos intervenția Dvs. întru asigurarea echivalării regimului juridic al deșeurilor provenite din prelucrarea mărfurilor aflate în regimul vamal de perfecționare activă cu deșeurile provenite din zonele libere, prin amendarea art. 63, Legea 209/2006 privind deșeurile, propunându-se următoarea redacție:

„Deșeurile rezultate în urma operațiunii de transformare de către titularii autorizației de perfecționare activă pot fi plasate în regim vamal de import în scop de distrugere, prelucrare/reciclare sau valorificare la întreprinderile specializate.”

Contextul general

AmCham Moldova a fost sesizată de către companii-membre cu privire la dificultăți practice sistemice în gestionarea deșeurilor provenite din activități de perfecționare activă. Or, cadrul normativ actual nu prevede în mod expres că aceste deșeuri, care de altfel se află pe teritoriul vamal al Republicii Moldova, pot fi livrate în scop de distrugere, prelucrare/reciclare sau valorificare în regimul general al legislației de mediu. Totodată, aceste deșeuri nu pot fi plasate nici în regim vamal de import, având în vedere interdicția de import a deșeurilor prevăzută de Legea nr. 209 din 29.07.2016.

Lacunele descrise ale cadrului normativ, în cumul cu lipsa unei practici uniforme de aplicare a legii la acest capitol, generează situații de incertitudine cu privire la regimul juridic aplicabil și, în rezultat, blocarea deșeurilor pe teritoriul întreprinderilor care operează în regim de perfecționare activă, în absența unor soluții clare de livrare legală a acestor deșeuri în scop de prelucrare/reciclare sau distrugere pe teritoriul vamal al țării.

Cadrul juridic relevant

Norma art. 63 alin. (1) din Legea nr. 209 din 29.07.2016 privind deșeurile interzice importul în Republica Moldova al deșeurilor și reziduurilor de orice natură, în stare brută și prelucrată în scopul acumulării temporare, valorificării sau eliminării prin orice metodă. Astfel, această normă se opune plasării în regim vamal de import a deșeurilor rezultate din prelucrarea mărfurilor în regim de perfecționare activă.

Pe de altă parte, legislația prevede expres un regim juridic special pentru deșeurile provenite de pe teritoriul zonelor libere, precum urmează:

- 1) „Plasarea deșeurilor în scop de distrugere, prelucrare/reciclare sau valorificare de pe teritoriul zonelor libere pe restul teritoriului vamal al Republicii Moldova nu se va considera import, ci livrare imposibilă cu eliberarea facturii fiscale fără depunerea declarației vamale”, în baza art. 63 alin. (2) din Legea nr. 209/2016;
- 2) „Deșeurile generate de către rezidenții zonelor economice libere în urma activității sale, scoase de pe teritoriul zonelor libere și plasate pe restul teritoriului vamal al Republicii Moldova în scop de distrugere, prelucrare/reciclare sau valorificare la întreprinderile specializate, se asimilează cu deșeurile obținute pe teritoriul Republicii Moldova, fiindu-le aplicată legislația națională în domeniul mediului”, conform art. 63 alin. (3) din Legea nr. 209/2016.

Deși legiuitorul a omis să facă mențiuni exprese cu privire la deșeurile provenite din operațiunile de perfecționare activă, considerăm că această lacună poate fi acoperită prin operațiuni de interpretare extensivă a normelor art. 63 alin. (2) și alin. (3) din Legea nr. 209/2016.

Având în vedere că ipoteza art. 63 alin. (2) din Legea nr. 209/2016 omite să menționeze expres deșeurile provenite din activități de perfecționare activă pe teritoriul Republicii Moldova de rând cu deșeurile provenite din zonele libere, se impune modificarea legii întru eliminarea pentru viitor a neclarităților în aplicare..

Atât perfecționarea activă în calitate de regim vamal, cât și zonele libere se caracterizează prin neaplicarea de către stat a drepturilor de import și a măsurilor de politică economică pentru mărfurile străine introduse pe teritoriul Republicii Moldova. În acest context, art. 85 din Codul vamal prevede că „zona liberă este o parte a teritoriului vamal în care mărfurile străine sînt introduse și utilizate fără plata drepturilor de import și fără aplicarea măsurilor de politică economică, potrivit procedurii stabilite de prezentul cod și de alte acte normative (...)”. Pe de altă parte, în baza art. 57 lit. a) din Codul vamal, regimul vamal de perfecționare activă permite introducerea mărfurilor străine destinate scoaterii de pe teritoriul vamal sub formă de produse compensatoare, fără încasarea drepturilor de import și fără aplicarea măsurilor de politică economică. Operațiunile de perfecționare a mărfurilor pot include prelucrarea, transformarea și repararea acestora.

Ținând cont că ambele mecanisme – perfecționare activă și zonele libere – presupun introducerea pe teritoriul vamal a mărfurilor străine fără aplicarea măsurilor de politică economică, precum și luând în considerație faptul că deșeurile rezultate din operațiunile de prelucrare sau utilizare a acestor mărfuri se vor afla pe teritoriul vamal al țării, regimul juridic al respectivelor categorii de deșeuri urmează a fi unul analog.

Aspecte de drept comparat

Regulamentul (UE) nr. 952/2013, de stabilire a Codului vamal al Uniunii, stipulează că, în situația în care produsele prelucrate obținute în cadrul perfecționării active sunt puse în liberă circulație, măsurile de politică comercială care urmează să fie aplicate sunt cele aplicabile la punerea în liberă circulație a mărfurilor care au fost plasate în perfecționare activă. Însă, același regulament prevede expres că regula de aplicare a măsurilor de politică comercială nu se aplică în cazul deșeurilor și al resturilor (art. 202 alin. (2) din Regulamentul (UE) nr. 952/2013).

Totodată, cu titlu de drept comparat, Ghidul aferent Anexei F la Convenția de la Kyoto pentru simplificarea și armonizarea regimurilor vamale a Organizației Mondiale a Vămirilor¹ stipulează că legislația națională a țărilor poate scuti de achitarea drepturilor de import deșeurile rezultate din activitatea de perfecționare activă care sunt inutilizabile sau irecuperabile.

¹ Kyoto Convention. Guidelines to Specific Annex F. Chapter 1 – Inward Processing, Standard 2
<http://www.wcoomd.org/-/media/wco/public/global/pdf/topics/wto-atf/dev/rkc-guidelines-sa-f-1.pdf?la=en>

În aceeași ordine de idei, decizia Consiliului UE din 3 iunie 1977 privind acceptarea, în numele Comunității, a mai multor anexe ale Convenției internaționale pentru simplificarea și armonizarea regimurilor vamale, stipulează în privința deșeurilor rezultate din perfecționare activă că *„legislația națională poate prevedea acordarea unei scutiri de taxe și drepturi la import pentru deșeuri, în limita unor procentaje, sau atunci când acestea sunt irecuperabile sau inutilizabile”*².

În sensul legislației naționale de mediu, în particular a normei art. 2 pct. 9 din Legea 209/2016, noțiunea de „deșeu” este definită ca fiind *„orice substanță sau obiect pe care deținătorul îl aruncă sau are intenția ori obligația să îl arunce”*. Prin urmare, deșeurile nu sunt destinate utilizării economice subsecvente, ci valorificării și distrugerii conform modalităților prevăzute de lege. În contrast, subprodusele³ rezultate în urma operațiunilor de prelucrare a mărfurilor în regim de perfecționare activă pot fi supuse importului conform pozițiilor tarifare corespunzătoare și achitării drepturilor de import. Însă, deșeurile rezultate în urma acestor operațiuni sunt inutilizabile, nefiind justificată achitarea drepturilor de import în privința acestora, și nefiind posibilă plasarea acestora în regim vamal de import, având în vedere interdicția expresă prevăzută de art. 63 alin. (1) din Legea nr. 209 din 29.07.2016.

Ne exprimăm disponibilitatea pentru prezentarea unor informații sau detalii suplimentare.

Cu respect,

Mila Malairău

Director Executiv

A.P. „Camera de Comerț Americană din Moldova”

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=celex%3A31977D0415>

³ Noțiunea de „subprodus” este definită în art. 5 din Legea nr. 209/2016